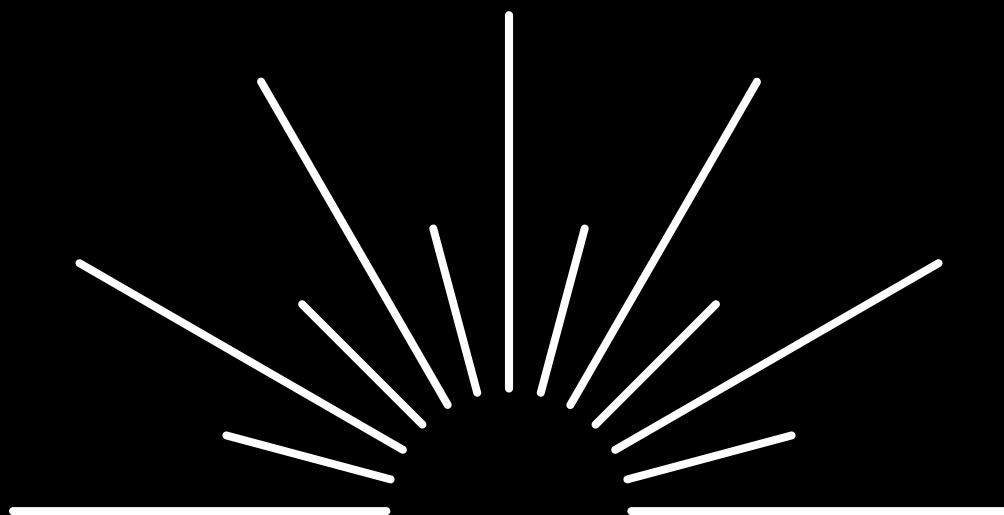

*Ako investovať do umenia –
sprievodca pre moderných
zberateľov*

Veronika Bogarova Matta

Úvod

Umenie je všade okolo nás. Nájdeme ho v galériách, na uliciach, v architektúre, aj v malých detailoch každodenného života. Niekto ho vníma ako krásu, ktorá prináša do priestoru atmosféru. Iní v ňom vidia investičný potenciál – aktívum, ktorého hodnota sa časom znásobuje. A pravda je, že obe tieto roviny sa vzájomne dopĺňajú.

Moja osobná skúsenosť s tým, že umenie je viac než len „obraz na stene“, sa začala úplne nenápadne. Raz, pri oslave narodenín, som v bratislavskej galérii dostala obraz ako darček. Bola to vec, ktorej som sa úprimne tešila – no až neskôr som pochopila, akú hodnotu v sebe skrýva. Po niekoľkých rokoch som ho predala za pár tisíc eur. Vtedy mi prvýkrát napadlo, že umenie môže byť nielen estetickým zážitkom, ale aj veľmi konkrétnou formou investície.

Život to zariadil tak, že medzičasom som sa presťahovala do Dublinu a tam som stretla svojho manžela. Zhodou okolností – alebo skôr osudu – je umelec. A odvtedy sa môj svet s umením spája každý deň. Vidím, čo všetko stojí za tvorbou jedného diela, koľko energie, času a vízie je v ňom uložených. A zároveň sledujem, ako sa na umenie pozerajú zberatelia, investori a ľudia, ktorí chcú vlastniť niečo jedinečné.

Dnes už viem, že investícia do umenia je viacvrstvová. Je to niečo, čo prináša radosť, vyjadruje osobnosť, a zároveň dokáže ochrániť aj zveladiť váš kapitál. Nie je to o „rýchlom zisku“. Je to o príbehoch, o čase a o schopnosti rozoznať hodnotu tam, kde ju ostatní ešte len začínajú vidieť.

Tento sprievodca je určený práve pre vás – aby ste sa mohli pozrieť na umenie ako na investičnú možnosť. Bez zbytočného idealizovania, ale s rešpektom k tomu, čo dokáže priniesť.

Veronika

01

Prečo práve fotografia

Fotografia sa dnes radí medzi najrýchlejšie rastúce segmenty umeleckého trhu. Kedysi bola vnímaná skôr ako doplnok k „tradičným“ médiám – maľbe či soche. Dnes však zaujíma pevné miesto medzi vážnymi umeleckými disciplínami a jej význam neustále rastie.

1. Dynamika trhu

V posledných desaťročiach sa fotografia etablovala v galériách, na aukciách aj v súkromných zbierkach. Zberatelia, ktorí ešte pred pár rokmi dávali prednosť klasickým médiám, dnes čoraz častejšie zaraďujú do svojich kolekcí aj fotografické diela. Je to čiastočne preto, že fotografia dokáže zachytiť ducha doby priamo, autenticky a vizuálne veľmi silno. Trh to vníma a reaguje – ceny diel etablovaných fotografov rýchlo rastú a nové mená dostávajú šancu zaujať.

2. Dostupnosť a demokratizácia

Na rozdiel od veľkých obrazov či monumentálnych sôch, fotografia je investične dostupnejšia aj pre začínajúcich zberateľov. To však neznamená, že jej hodnota je nižšia – práve naopak. Je to vstupná brána do sveta umenia, ktorá umožňuje budovať zbierku už od relatívne nižších súm, no s potenciálom vysokého zhodnotenia.

3. Limitované edície a exkluzivita

Kľúčovým prvkom fotografie ako investície sú limitované edície. Umelec presne určí, v akom počte sa fotografia vytlačí – napríklad v edícii desiatich kusov. Po ich vypredaní sa už žiadne ďalšie exempláre nesmú vytvoriť. To znamená, že vzácnosť a exkluzivita sú zaručené, a práve to vytvára tlak na rast hodnoty v čase. Limitovaná fotografia tak nie je masový produkt – je to originálne umelecké dielo, ktoré si zachováva svoju jedinečnosť.

4. Ako rastie cena fotografie

Trh s fotografiou ukazuje stabilný rast už viac než dve dekády. V roku 2000 sa ešte dalo kúpiť dielo známeho fotografa v stovkách eur, no dnes sa predávajú za desaťtisíce či státisíce.

- V aukciách Christie's a Sotheby's fotografie pravidelne dosahujú rekordné sumy. Napríklad Andreas Gursky či Cindy Sherman predávajú svoje diela v miliónových hodnotách.
- Aj pri mladých a stredne etablovaných autoroch sa ukazuje zreteľný trend – dielo, ktoré sa predalo v edícii za 500 €, môže mať po niekoľkých rokoch cenu niekoľkonásobne vyššiu, keďže edícia je vypredaná a dielo sa dostáva na sekundárny trh.
- Podľa trhových reportov sa segment fotografie zhodnocuje rýchlejšie než niektoré tradičné kategórie, pretože stále „dobieha“ svoju pozíciu na trhu s umením.

Pre zberateľa to znamená jedno: vstúpiť do sveta fotografie dnes je ako nastúpiť do rýchlika, ktorý ešte len naberaá rýchlosť. Čím skôr sa rozhodnete vlastniť kvalitné fotografické dielo, tým väčší potenciál má jeho budúca hodnota.

5. Prepojenie s technológiou a súčasnosťou

Žijeme v dobe, kde vizuálny jazyk fotografie je každodennou súčasťou našich životov. No zatiaľ čo digitálne snímky sa objavujú a miznú v priebehu sekúnd, zarámovaná limitovaná fotografia sa stáva trvalou hodnotou. Je mostom medzi modernou technológiou a klasickým umením – dokáže osloviť mladšie generácie, ktoré hľadajú diela blízke ich vnímaniu sveta, aj skúsených zberateľov, ktorí ocenia jej nadčasovosť.

6. Kombinácia estetiky a investície

Fotografia prináša unikátne spojenie estetického pôžitku a investičného zmyslu. Na jednej strane obohacuje priestor, na druhej strane predstavuje kapitál, ktorý časom rastie. To z nej robí ideálnu voľbu pre tých, ktorí chcú, aby ich zbierka mala nielen osobný, ale aj finančný význam.

Príklad rastu ceny fotografie

- Andreas Gursky – „Rhein II“ (1999)

Predané v roku 2011 v aukcii Christie's za 4,3 milióna USD. V tom čase to bola najdrahšie predaná fotografia na svete.

(Pôvodne sa diela Gurského predávali za tisíce eur.)

- Cindy Sherman – „Untitled #96“ (1981)

V roku 2011 predaná za 3,9 milióna USD v aukcii Christie's.

(V 80. rokoch bolo možné kúpiť jej práce za rádovo stovky až nízke tisíce.)

- Richard Prince – „Untitled (Cowboy)“ (1989)

Predané v roku 2014 v Sotheby's za 3,4 milióna USD.

(Na začiatku 90. rokov sa jeho fotografie predávali v stovkách dolárov.)

02 Ako fungujú limitované printy

Jednou z najdôležitejších vecí, ktorú musí vedieť každý začínajúci zberateľ fotografie, je princíp limitovaných edícií. Práve vďaka nim má fotografia svoju umeleckú a investičnú hodnotu.

1. Čo je edícia

Keď umelec vytvorí fotografiu, rozhodne sa, v koľkých exemplároch bude táto práca oficiálne existovať. Napríklad: edícia 10 kusov. To znamená, že na svete bude navždy len desať kusov tejto fotografie vo formáte a kvalite, akú určil umelec.

Každý kus je očíslovaný – napríklad 3/10 znamená, že ide o tretí kus z desiatich.

2. Podpis autora

Originálna fotografia v edícii je vždy podpísaná autorom. Podpis potvrdzuje autenticitu a zároveň posilňuje jej hodnotu. Umelec sa podpisuje väčšinou pod obraz, na zadnú stranu alebo do bieleho okraja (tzv. pasparty).

3. Certifikát autenticity

Každý print by mal mať aj certifikát autenticity – dokument, ktorý uvádza názov diela, dátum vzniku, techniku, rozmer, číslo edície a podpis autora. Tento certifikát je pre zberateľa rovnako dôležitý ako samotné dielo, pretože je právnym dôkazom originality.

4. Prečo je limitácia dôležitá

Limitované edície zabezpečujú vzácnosť. Ak je na svete iba 10 kusov určitého diela, ich hodnota rastie s tým, ako sa edícia vypredáva. Posledné kusy z edície sa predávajú za vyššiu cenu než tie prvé – pretože dostupnosť sa znižuje a dopyt rastie.

Príklad: fotografia z edície 10 kusov môže mať prvé kusy predané za 800 €, ďalšie za 1200 € a posledné za 2000 €. Keď je edícia vypredaná, jediná možnosť, ako sa k dielu dostať, je sekundárny trh – aukcia alebo súkromný predaj. A tam sa cena často ešte zvýši.

5. Čo určuje hodnotu printu

Hodnotu fotografického printu ovplyvňuje viacero faktorov:

- Veľkosť edície – čím menšia edícia, tým vyššia cena (napr. edícia 5 kusov má väčšiu hodnotu než edícia 25 kusov).
- Reputácia autora – etablovaní umelci s výstavami v galériách a zbierkach majú vyššie ceny.

- Technická kvalita – použitý papier, tlačová technológia, veľkosť printu.

Archívne materiály zvyšujú hodnotu.

- Proveniencia – história diela, či už bolo vystavené, publikované alebo kúpené významným zberateľom.

- Stav printu – rovnako ako pri obrazoch, poškodenie môže znížiť hodnotu.

Ako rastie hodnota edície

- Kus č. 1/10 sa predáva za 800 €

- Kus č. 5/10 už stojí 1200 €

- Kus č. 10/10 sa predá za 2000 €

Po vypredaní edície sa cena na sekundárnom trhu môže zdvojnásobiť alebo strojnásobiť.

Ako rásť na hodnote

Každý zberateľ si kladie otázku: čo spôsobuje, že hodnota umeleckého diela stúpa? Pri fotografii existuje niekoľko hlavných faktorov, ktoré priamo ovplyvňujú jej cenu na trhu.

1. Vypredaná edícia

Najjednoduchší a najviditeľnejší faktor. Ak sa edícia kompletne vypredá, dielo už nie je dostupné priamo od umelca. Zostáva iba sekundárny trh – aukcie a súkromné predaje. A tam zákon ponuky a dopytu funguje naplno.

- Dielo, ktoré sa pôvodne predávalo za 1000 €, môže mať po vypredaní edície hodnotu 3000 € alebo viac.
- Pre zberateľa je preto často výhodné vstúpiť do edície skôr – čím menej kusov zostáva, tým vyššia je cena.

2. Zviditeľnenie autora

Hodnota printu rastie spolu s reputáciou jeho tvorcu. Keď sa umelec dostane do galérií, médií, alebo sa zúčastní významných výstav, záujem o jeho prácu prirodzene rastie.

- Ak fotograf vystavuje v prestížnych galériách v Londýne, Paríži či New Yorku, automaticky to zvyšuje hodnotu jeho starších diel.
- Aj publikácie, rozhovory či ocenenia prispievajú k rastu reputácie, čo sa okamžite odráža na cenách.

3. Výstavná história diela

Nie je to len o autorovi, ale aj o konkrétnom diele. Fotografia, ktorá bola súčasťou významnej výstavy alebo sa objavila v katalógu, nadobúda vyššiu hodnotu. Pre zberateľov je atraktívnejšie vlastniť dielo, ktoré „má svoj príbeh“.

- Ak sa fotografia objaví na výstave v prestížnej galérii, jej hodnota môže vzrásť o desiatky percent.
- Čím viac je dielo viditeľné a zdokumentované, tým viac sa upevňuje jeho miesto na trhu.

4. Sekundárny trh

Keď sa fotografia dostane na aukciu a dosiahne vyššiu cenu, než bola pôvodná, vytvára to precedens pre jej hodnotu. Nasledujúci predaj už vychádza z tejto vyššej cenovej úrovne. Aj preto zberatelia radi sledujú, či sa „ich“ autor už objavil na aukciách – je to silný signál rastu hodnoty.

5. Dlhodobý potenciál

Fotografia je médium, ktoré prirodzene odráža ducha doby. Autori, ktorí dokážu zachytiť niečo nadčasové alebo ikonické, majú najväčší potenciál rastu v dlhodobom horizonte. Niektoré diela získavajú hodnotu až po rokoch – keď sa ukáže, že vystihli kľúčový moment alebo trend, ktorý definoval generáciu.

Ako rastie hodnota konkrétneho printu

- Rok 1: Kus z edície predaný za 1200 €
- Rok 2: Umelec má výstavu v zahraničí – cena nových kusov stúpa na 1800 €
- Rok 3: Edícia sa vypredá – na sekundárnom trhu sa dielo predáva za 3000 €
- Rok 5: Dielo bolo súčasťou prestížnej výstavy – cena sa môže pohybovať okolo 5000 €

Výsledok: Hodnota diela sa v priebehu 5 rokov znásobila viac než štvornásobne.

Trh s fotografiami
ukazuje stabilný
rast už viac než
dve dekády

04

Praktické dôvody investovať do umenia

Zberateľstvo má vždy osobný rozmer – prináša radosť, estetický zážitok a pocit výnimočnosti. No rovnako dôležité sú aj praktické dôvody, prečo zaradiť umenie do svojho investičného portfólia.

1. Diverzifikácia portfólia

Každý skúsený investor vie, že všetky vajíčka by sa nemali dávať do jedného košíka. Umenie patrí medzi tzv. alternatívne aktíva, ktoré dokážu vyvážiť klasické investície ako akcie, dlhopisy či nehnuteľnosti.

- Umenie má nízku koreláciu s finančnými trhmi – to znamená, že keď burzy padajú, hodnota kvalitného umenia často zostáva stabilná alebo dokonca rastie.
- Pre investora to znamená vyššiu bezpečnosť a zníženie celkového rizika portfólia.

2. Stabilita mimo finančných trhov

Umenie je fyzické, hmatateľné aktívum. Nie je viazané na burzové indexy, geopolitiku či infláciu v takej miere ako iné triedy aktív.

- Fotografia či obraz nezmiznú ani v prípade krízy na akciových trhoch.
- Vlastniť umenie znamená mať niečo, čo pretrvá – nezávisle od finančných cyklov.

3. Hodnota uchovaná v čase

Na rozdiel od luxusných áut či technológií, ktoré časom strácajú hodnotu, kvalitné umelecké diela majú opačný efekt – čas im pridáva na hodnote. Umenie je preto ideálne na dlhodobé držanie a uchovanie kapitálu pre ďalšie generácie.

4. Daňové výhody

V mnohých krajinách má vlastníctvo a obchodovanie s umením špecifické daňové výhody.

- Nákupy umenia sa niekedy dajú započítať ako firemné náklady (napríklad pri využití diel v kanceláriách alebo pri budovaní firemnej zbierky).
- Predaje umeleckých diel môžu byť zdaňované výhodnejšie než iné formy kapitálových ziskov.
- V niektorých prípadoch je možné umenie aj darovať múzeu alebo galérii, čo prináša daňové úľavy.

(Poznámka: Konkrétne daňové podmienky sa líšia podľa krajiny – je vhodné overiť si detaily s finančným poradcom alebo daňovým expertom.)

5. Prenositelnosť a likvidita

Na rozdiel od nehnuteľnosti, ktorú je náročné prediť rýchlo, umelecké dielo sa dá uviesť na trh prostredníctvom aukčných domov, galérií alebo online platforiem. Kvalitná fotografia či obraz si vždy nájde kupca – najmä ak ide o dielo autora, ktorého meno na trhu rastie.

Umenie vs. klasické investície

- Akcie: vysoký potenciál rastu, ale aj vysoká volatilita.
- Nehnuteľnosti: stabilita, ale nízka likvidita a vysoké vstupné náklady.
- Umenie: kombinácia estetiky, uchovania hodnoty a diverzifikácie – plus možnosť výrazného zhodnotenia pri správne zvolenom diele.

Preto je umenie jedným z najzaujímavejších doplnkov investičného portfólia.

05

Ako vybrať správne dielo

Investovať do umenia neznamená kúpiť prvú fotografiu, ktorá sa vám páči. Aj keď emócia a osobný vkus zohrávajú dôležitú úlohu, pri rozhodovaní sa oplatí poznať základné kritériá, ktoré určujú hodnotu a budúci potenciál diela.

1. Autor

Meno autora je kľúčové. Sledujte:

- Reputáciu a výstavnú históriu – vystavuje umelec v galériách, má za sebou medzinárodné prezentácie alebo ocenenia?
- Cestu a konzistentnosť – autor, ktorý má jasný rukopis a dlhodobo buduje svoje meno, je stabilnejšia voľba než niekto, kto sa objaví a zmizne.
- Dynamiku trhu – zisťujte, či sa jeho práce už predávali na aukciách alebo či sa o ňom píše v odborných médiách.

2. Limitácia

Fotografie majú hodnotu vďaka obmedzenému počtu printov.

- Veľkosť edície – čím menšia, tým lepšie. Edícia 5–10 kusov má vyšší investičný potenciál než edícia 50 kusov.
- Číslovanie – fotografie sú označené (napr. 3/10). Ak kupujete nižšie čísla, môžete mať výhodnejšiu cenu než pri posledných kusoch.
- Vypredanosť edície – čím menej kusov zostáva, tým vyššia bude cena.

3. Technika

Kvalita spracovania má priamy vplyv na hodnotu:

- Tlač – používajú sa archívne materiály (napr. pigmentové tlače na fine art papier), ktoré zaručujú stálosť farieb desiatky rokov.
- Formát – väčšie formáty sú často drahšie a zriedkavejšie, pretože výroba je náročnejšia a počet kusov môže byť nižší.
- Prevedenie – rámovanie, pasparta a certifikát autenticity sú dôležité pre dlhodobé uchovanie hodnoty.

4. Príbeh diela

Umenie nie je len o obraze samotnom. Je aj o tom, aký príbeh nesie.

- Inšpirácia autora – čo bolo zdrojom diela, aké emócie alebo posolstvo nesie?
- Kde bolo vystavené – ak už bolo súčasťou výstavy alebo publikácie, získava väčšiu váhu.
- Osobný vzťah – dielo, ktoré s vami rezonuje, má hodnotu aj z pohľadu vašej vlastnej identity a budúceho dedičstva.

5. Overenie authenticity

Nikdy nekupujte fotografiu bez podpisu a certifikátu authenticity. To sú dokumenty, ktoré potvrdzujú, že ide o originálne dielo a nie reprodukcii. Bez nich je dielo pre investičné účely prakticky bezcenné.

6. Prečo kupovať diela nových autorov

Najväčší rast hodnoty sa často odohráva práve pri nových a ešte nie úplne etablovaných autoroch. Kým mená ako Gursky či Sherman už dosiahli miliónové sumy a ich diela si môže dovoliť len úzka skupina zberateľov, pri nových umelcoch je situácia iná:

- Nízky vstup – kúpite dielo za stovky až tisíce eur, nie za desaťtisíce.
- Obrovský potenciál – ak sa autor dostane na medzinárodné výstavy, jeho cena môže vzrásť násobne. To, čo ste kúpili za 800 €, môže mať o pár rokov hodnotu 5000 €.
- Podpora talentu – ako zberateľ sa stávate súčasťou cesty umelca. Vaša investícia mu umožňuje tvoriť a rásť – a vy z toho profitujete.
- Vzácnosť – prvé edície, ktoré autor vydá, sú zberateľsky najzaujímavejšie. Neskôr sa už k nim nedostanete.

Inými slovami: kúpiť dielo od nového autora dnes je ako investovať do startupu – vysoký potenciál rastu pri relatívne nízkej vstupnej cene.

Nový autor = príležitosť

- Dielo za 1000 € od začínajúceho fotografa dnes → o 5 rokov môže stať 10 000 €.
- Prvé edície sú vždy tie najcennejšie – sú dôkazom, že ste boli „pri tom od začiatku“.
- Zberatelia, ktorí dnes vlastnia diela etablovaných mien, ich kedysi kúpili ako „neznáme fotografie“.

Preto sa oplatí sledovať nových autorov a vybrať si tých, ktorí majú jasný rukopis, víziu a potenciál – presne tam sa skrýva najväčší zisk.

Ako predávať ďalej (sekundárny trh)

Kúpa umeleckého diela je prvým krokom. Druhým je vedieť, ako s ním neskôr naložiť – či ho držať dlhodobo, alebo ho prediť so ziskom. Tento proces sa nazýva sekundárny trh.

1. Čo znamená prediť print so ziskom

Hodnota diela sa zvyčajne zvyšuje, keď:

- sa edícia vypredá,
- autor získava medzinárodné uznanie,
- dielo bolo súčasťou výstav alebo publikácií.

Predaj so ziskom znamená, že ho pustíte ďalej za vyššiu cenu, než za akú ste ho nadobudli. Tento rozdiel môže byť v desiatkach, ale aj stovkách percent.

2. Kde sa predávajú fotografie ďalej

Existuje viacero ciest, ako dielo uviesť na sekundárny trh:

• **Aukčné domy** (Christie's, Sotheby's, Phillips, ale aj menšie lokálne aukčné domy).

Výhoda: vysoká viditeľnosť, možnosť rekordných cien.

Nevýhoda: provízia pre aukčný dom býva 10–25 %.

• **Galérie a sprostredkovatelia**

Niektoré galérie pomáhajú sprostredkovať predaj diel, ktoré už raz predali.

Výhoda: stabilná klientela, profesionálne zastúpenie.

Nevýhoda: provízia 20–40 % podľa dohody.

• **Online platformy** (Artsy, 1stDibs, Artsper a ďalšie špecializované portály).

Výhoda: prístup k medzinárodnému publiku.

Nevýhoda: poplatky za sprostredkovanie a silná konkurencia.

• **Súkromný predaj**

Predaj priamo inému zberateľovi.

Výhoda: žiadne provízie, rýchly proces.

Nevýhoda: vyžaduje mať kontakty a sieť záujemcov.

3. Provízie a náklady

Pri predaji treba počítať s tým, že aukčné domy a galérie si berú províziu. To však nie je negatívum – sprostredkovateľ vám zabezpečí prístup k publiku, ktoré by ste sami nemuseli osloviť. Navyše, aukcia dokáže cenu diela vyšponovať vyššie, než by ste čakali.

4. Dokumentácia a pôvod (proveniencia)

Ak chcete predat' fotografiu so ziskom, je dôležité uchovať všetky dokumenty: certifikát autenticity, faktúru, prípadne katalógy či fotografie z výstav. Tieto materiály dokazujú pôvod a históriu diela, čo je pre kupujúcich zásadné.

5. Strategický predaj

Nie je nutné predávať hneď, keď dielo získa na hodnote. Skúsení zberatelia vedia počkať na moment, keď je záujem najvyšší – napríklad krátko po významnej výstave alebo mediálnom úspechu autora.

Ako môže vyzerat' predaj printu

- **Rok 1: kúpa printu za 1500 €**
- **Rok 3: edícia vypredaná, hodnota rastie na 3000 €**
- **Rok 5: autor vystavuje v zahraničí, predaj v aukcii za 5000 €**
- **Aukčný dom si berie 20 % províziu = čistý zisk pre zberateľa cca 2500 €**

Umenie tak nie je len estetickým potešením, ale aj reálnou investíciou s potenciálom výrazného zhodnotenia.

07

Budúcnosť trhu s umením a vaše prvé kroky

Budúcnosť trhu s umením – prečo práve teraz je najlepší čas začať

Umelecký trh sa dynamicky mení. Tradične bol doménou galérií a veľkých aukčných domov, no v posledných rokoch sa otvoril širšiemu publiku – najmä vďaka online platformám, sociálnym médiám a novej generácii umelcov.

- **Rastúca digitalizácia** – diela sú dostupnejšie než kedykoľvek predtým, investovať môže zberateľ z Bratislavy rovnako jednoducho ako z New Yorku.

- **Noví autori** – čoraz viac mladých tvorcov získava medzinárodné uznanie, a práve ich diela majú potenciál najväčšieho rastu.

- **Fotografia na vzostupe** – tento segment stále dobíha svoju pozíciu oproti malbe či sochárstvu, čo znamená, že ceny majú priestor na ďalší rast.

- **Umenie ako bezpečný prístav** – v čase ekonomických neistôt si investori hľadajú stabilné alternatívy. Umenie je jednou z nich.

Inými slovami: dnes je situácia ideálna. Trh s umením sa otvára, fotografie sú dostupné, a kto vstúpi teraz, bude profitovať z rastu v nasledujúcich rokoch.

Ako začať už dnes

Začať investovať do umenia nemusí byť komplikované. Stačí niekoľko krokov:

1. Kúpte svoj prvý print

– vyberte si dielo, ktoré vás oslovuje a zároveň spĺňa investičné kritériá (limitovaná edícia, podpis, certifikát).

2. Zapište si ho do databázy

– uchovajte si certifikát, faktúru a všetku dokumentáciu. Vytvorte si vlastný zoznam zbierky, kde budete sledovať, čo vlastníte a ako sa hodnota mení.

3. Sledujte rast hodnoty

– zaujímajte sa o to, čo autor robí: nové výstavy, publikácie, ocenenia. Každý takýto krok môže zvýšiť cenu vášho diela.

4. Budujte vzťah so svojím konzultantom na umenie

– váš konzultant nie je len sprostredkovateľ predaja. Je to človek, ktorý pozná trh, sleduje vývoj cien a vie vás upozorniť na správny moment, kedy kúpiť alebo predať.

06 Záver

Umenie nie je len dekorácia.

Je to investícia do seba, do priestoru a do energie, ktorá ťa obklopuje.

Obraz na stene nie je len obraz. Je to príbeh, ktorý nesieš so sebou, odraz tvojej osobnosti a pripomienka, že si dovoľíš žiť život vo vyššej estetike. Umenie má schopnosť meniť atmosféru miestnosti, náladu dňa a spôsob, akým sa cítiš sama v sebe.

Práve preto je dôležité kupovať umenie TERAZ. Nie zajtra, nie keď „bude vhodná chvíľa“. Umenie je večné – ale príležitosť mať konkrétny kúsok je vždy len raz.

Lucano Matta je súčasný umelec a fotograf, ktorý vo svojej tvorbe spája minimalizmus, iróniu a silný vizuálny odkaz. Jeho kolekcia SpiceBag transformuje niečo úplne obyčajné – ikonické írske fast-food vrečko – na umelecký objekt s vysokou hodnotou. Je to hra kontrastov: všedné sa stáva luxusom, nízke sa premieňa na vysoké. Každý print je vytlačený na archívnom Hahnemühle papieri a nesie certifikát originality.

A čo je najdôležitejšie – SpiceBag je prvá kolekcia Lucana Matta.

To znamená, že každý jej kúsok je historickým začiatkom jeho tvorby. Hodnota prvej kolekcie je vždy najvyššia, pretože predstavuje základ budúceho portfólia. A keďže už teraz sú pripravené ďalšie kolekcie z Madridu a iných miest, cena a význam SpiceBag printov budú rásť.

www.extratemporary.com

www.lucanomatta.com

Prečo práve Lucanove umenie?

Pretože je technicky dokonalé, vizuálne podmanivé a zároveň konceptuálne odvážne. Pretože nesie ducha doby, ale aj nadčasovosť. Pretože jeho diela už dnes majú hodnotu – a v čase budú mať ešte vyššiu.

Ak cítiš, že je čas obklopiť sa niečím výnimočným, začni práve teraz.

Klikni, vyber si svoj kúsok a dovoľ, aby Lucanove umenie prinieslo do tvojho priestoru presne tú energiu, ktorú hľadáš.

www.extratemporary.com
www.lucanomatta.com

